

© Совет на Европа/ Европски суд за човекови права, 2012. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот. За понатамошни информации видете ја целосната назнака за авторски права на крајот на овој документ.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Информативна белешка за судската пракса на Судот бр. 139

март 2011

Lautsi и други против Италија - 30814/06

Пресуда 18.3.2011 [Голем совет]

Член 2 од Протокол 1

Почитување за филозофските уверувања на родителите

Почитување за верските уверувања на родителите

Распетија на сидовите на училници во државно училиште: *нема повреда*

Факти – На состанок на директорите на државно училиште коешто го посетувале нејзините деца, апликантката посочила дека присуството на распетија во училниците го повредува принципот на секуларизам сосласно којшто таа се стремела да ги образува своите деца. По одлука на управата на училиштето да се задржат распетијата во училниците, таа повела постапка пред Управниот суд. Во меѓувреме, Министерот за образование усвоил директива што ги упатува раководителите на училиштата да се погрижат распетијата да бидат истакнати во училниците. Барањето на апликантката е отфрлено со одлука потврдена од највисоката инстанца, од страна на *Consiglio di Stato*. Апликантката и нејзините двајца синови (вториот и третиот апликант) поднеле тужба пред Европскиот Суд, којшто дал пресуда на 3 ноември 2009, едногласно заклучувајќи дека постоела повреда на Член 2 од Протокол 1 во врска со Член 9 од Конвенцијата (види Информативна белешка бр. 124).

Право – Член 2 од Протокол 1: Одлуката дали распетијата треба да бидат присутни во училниците на државните училишта е дел од функциите преземени од тужената држава во врска со образованието и наставата и, соодветно, тие спаѓаат во делокруг на втората реченица од Член 2 од Протокол 1. Ова е сфера во која доаѓа до израз обврската на државата да го почитува правото на родителите да обезбедат образование и настава на нивните деца во согласност со нивните сопствени верски и филозофски убедувања. Распетието е, пред сè, верски симбол. Иако е разбирливо тоа што првиот апликант може во истакнувањето распетија во училниците во државно училиште кое претходно го посетувале нејзините деца да види непочитување од страна на државата на својата обврска на правото да обезбеди образование и настава во согласност со нејзините филозофски

убедувања, нејзината субјективна перцепција, сама по себе, не е доволна да утврди дека имало повреда на Член 2 од Протокол 1.

Одлуката дали распетијата треба да бидат присутни во училниците на државно училиште е, во принцип, прашање што спаѓа во рамки на маргината на дискреција на тужената држава. Дополнително, фактот што не постои европски консензус околу прашањето за присуството на верски симболи во државни училишта зборува во полза на тој пристап. Оваа маргина на дискреција, сепак, оди рака под рака со европскиот надзор. Вистина е дека со пропишувањето присуство на распетија во државни училишта (знак кој недвосмислено упатува на христијанството), прописите и' дале на мнозинската религија кардинална видливост во училишното опкружување. Тоа, сепак, само по себе не е доволно да означи процес на индоктринација од страна на тужената држава. Понатаму, распетие на сидот е во суштина пасивен симбол за којшто не може да се смета дека има влијание врз учениците споредливо со дидактички говор или учество во верски активности. Големiot совет не се согласи со пристапот на Советот, којшто сметал дека истакнувањето на распетија во училниците би имало значително влијание врз вториот и третиот апликант, кго дава на христијанството треба да се стави во соодветна перспектива. Прво, присуството на распетието не е поврзано со задолжителна настава за христијанството. Второ, Италија паралелно го отвои училишното опкружување за други религии. Покрај ова, апликантите не тврделе дека присуството на распетието во училниците поттикнало развој на наставни практики со индоктринирачка тенденција; ниту пак тврделе дека вториот и третиот апликант искусиле тенденциозни референци на тоа присуство од страна на наставник при извршувањето на негова/нејзина функција. На крајот, првата апликантка го има целосно задржано своето право како родител да ги просветува и советува своите деца, во поглед на нив да ја извршува својата природна функција како едукатор и да ги насочува на пат во согласност со нејзините сопствени филозофски убедувања. Соодветно на ова, решението да се задржат распетијата во училниците на државното училиште што го посетувале децата на првата апликантка, властите делувале во границите на маргината на оценка што е препуштена на тужената држава во контекст на нејзината обврска да ги почитува, при извршувањето на функциите што ги има преземено во врска со образованието и наставата, правата на родителите да обезбедат образованието и наставата да се во согласност со нивните сопствени верски и филозофски убедувања.

Заклучок: нема повреда (петнаесет наспрема два гласа).

На овој линк може да се најдат [Case-Law Information Notes](#)

© Совет на Европа/Европски суд за човекови права 2012

Официјални јазици на Европскиот суд за човекови права се англискиот и францускиот. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот, ниту Судот презема било каква одговорност за неговиот квалитет. Преводот може да се префрли од HUDOC базата на податоци за судската пракса на Европскиот суд за човекови права (<http://hudoc.echr.coe.int>) или од други бази на податоци со кои Судот го споделил. Може да биде репродуциран за некомерцијални цели под услов да се наведе потполниот наслов на предметот заедно со горната назнака за авторски права и споменувањето на Human Rights Trust Fund. Ако постои намера да се употреби некој дел од овој превод за комерцијални цели, Ве молиме контактирајте ги publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe

(www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.